

V. Lyfones avskrift.

L.U.F. Acc. N:r 854:5

Landskap: Småland

Härad: Östra

Socken: Alsheda

Uppteckningsår:

Upptecknat av: Gottfr. Wagnér

Adress:

Berättat av: Anders Wahlberg

Född år i Vrånghult

Valborgsmässoeld.

I Repperda på en fälla vid Pukalid tändes valborgsmässoeld.

På övre ändan av en stång anbringades en tom tjärtunna, sedan restes stockar omkring, och annat bränsle placerades nere vid marken.

Så hade de lite eld i en lase och vem som helst tände. Det fanns inga eldstickor på den tiden.

Elden var många famnar ikring, det var som stora kolmilor.

Det var fullt med folk ikring elden.

De dansade och sprungo, de surrade med mäskekärror och blåste i bagghorn och trälurar. Det var ett par pojkar i Repperda - han hette Lars deras far - de hade varit valluar utåt Målilla och de hade trälurar, $1\frac{1}{2}$ aln långa, vepade med bark ikring. När de blåste i dem, så lät det som klarinett.

Det kom ungdom från andra håll. De hade ingenting med sig.

Då syntes eldar runt omkring i bygden.

Meddelaren hade aldrig hört att valborgsmässoeldar tändes för någon annan orskas skull, än för att skrämma vargarna. - Det var rysligt,

vad vargar det gick då.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Anders Wahlberg, Vrånghult, Alsheda.

Käringen, som ropade efter sanket.

Det var en käring i Björkholm, Alsheda socken, som de kallade Jan-Petra - mannen hette Jan Peter.

Hon var ute med sin kärna och kärnade och sa': "Så mycket must som kommer ur den lagårn, så mycke ska det komma i min kärna!"

Då var det en karl som sa': "Får jag dra i er kärna."

Det fick han, och då sade han: "Så mycke lort som kommer ur vårt hus, så mycke ska det komma i denna kärna!"

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vargskall.

Meddelaren hade varit med på en vargskall i Holsby.

Alsheda socken. Det var så där i början på 1850-talet.

Det var en person från var stuga. De satte ut nät ut-
med åarna, och sen lågo de och vaktade.

Skallen började i Vetlanda.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mjölkhärrar. (Sägen.)

Det var en käring i Salvaryd, som hade en, som drog

till henne mjölk.

Hon kunde bara hänga opp ett band i taket och sen mjöl-

ka detta.

Sådana finns inte nu för tiden, och ingen lär sig väl

sådant dåligt.

Meddelaren hade hört denna sägen, när han var pojke.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Odens jakt.

En gång, när meddelaren var vid Holsby Brunn, hörde han Odens jakt. Det var en natt på våren, och det var lite nysnö.

Det kom en hunnajak, och rätt som det var så sköt de.
Om morgonen syntes det, var hundarna lämnat spår i snön.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

Kvinnåsaberget (även Bruaskee).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vid Kvinnåsaberget har varit mycket dåligt. Det
var ett brudfolk, som varit åt Alsheda kyrka och vigts, när de kom
till Kvinnåsaberget, blev de intagna allihop.

- - - -

Det har varit stora fåglar där. Kristoffer var
där en gång och sköt. När han skjutit en fågel och den föll till
marken, så var det bara fjädrar.

Sm. Östra härad.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken.

Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

854

12.

12

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tennberget på Germunderyd.

På Germunderyds ägor, Alsheda socken, skall finnas

ett tennberg, men det är ingen som hittat det.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.
Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg.
Vrånghult, Alsheda.

Kyrkklockorna ringde om natten.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

En gång när meddelarens far en natt gick förbi Alsheda kyrka, var där sådant ringande.

De var väl där och skulle lära sig nånting, då.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

När varmt vatten slogs ut på marken.

När varmt vatten slogs ut på marken, brukade de förr

säga: "Tomt, tomt akta dig för varmt vatten!"

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

När Oden sköt trollpackan. (Sägen.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När en karl -det var meddelarens farfar - låg i Rep-
perda och kolade, så kom det en ridande från luften. Han var ute
och sköt fågel, och så var han hos kolaren om natten.

En gång sköt han en trollpacka, så när han kom till-
baka, hade han den på hästryggen.

Han bad kolaren, att han inte skulle tända sådana där
eldar på korsvägarna.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg.
Vrånghult, Alsheda.

Ett eldbloss, som flög i luften. (Sägen).

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När meddelaren i sin ungdom tjänade i Repperda, var han
ute och skjutsade en kväll. Då såg han att det kom ett eldbloss
och flög i luften från Ulaberg och åt Repperdahållet.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När blossen slocknade. (Sågen.)

När de var ute och ^Lgjustrade eller nättjade fisk

om nätterna, lyste de sig med bloss.

Då kunde blossen blåsa ut, så det blev sluket.

Sluket, slocknat, utslocknat.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg, LUNDS UNIVERSITETS
Vrånghult, Alsheda. FOLKMINNESARKIV

Alshedabon, som fick rida från Stockholm med en trollgubbe.
(Sagen.)

Det var en karl från Repperda, som var i Stockholm och skulle ha något uträttat.

När han kom till Hornstull, kom det en karl och red.

Han sade: "Vill du rida, ska du få rida med mig."

Det gick så fort, så han var hemma i Alsheda, så papperen, han hade med sig, kunde läsas upp i kyrkan morgonen därpå.

Den som hade hästen skulle till Lassabacke och jula.

Karlen, som fick rida, tog till sig, så han blev stället.

Han gjorde av med sig (begick självmord).

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg.
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gubben, som satt på Ulaberg. (Sägen.)

När meddelarens mor en gång var och repade enbär,

så såg hon en gubbe, som satt på Ulaberg och rensade fisk.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

854

20
20

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Tomten i Repperda. (Sägen.)

I Repperda Skattegård hade de en tomtagubbe. Han drog till dem.

En äldre man -ägarens far- hade, när han stod på logen, sett tomten. Han kom med ett strå eller ett par.

Det stod bi och blev mycket över där i gården, men så snäste de tomten, och sen stod det inte bi.

De behövde inte ge tomten något.

Den gamle mannen som såg tomten hade berättat detta för meddelaren, då denne i unga år tjänade i nämnda gård.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.

Alsheda socken. Meddelare Skomakaren Anders Wahlberg,
Vrånghult, Alsheda.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Valluen och Ulabergspojken. (Sägen.)

I Repperda Drakagård hade de en vallu. Han var i sällskap med Ulabergspojken. Ibland var valluen i Ulaberg och ibland var Ulabergspojken hos valluen i Drakagård.

Anmärkning. Lu, pojke.